

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลในการจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่ใช้เวลาศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนด หรือ มากกว่าที่กำหนดไว้ในแผนแนะนำการศึกษาของหลักสูตร ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 800 ราย ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะโดยทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากบัณฑิตที่เข้าร่วมพิธีประสาทปริญญาบัตร พบว่า

ส่วนที่ 1 บัณฑิตสำเร็จหลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง 2 ปี จากกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตจำนวน 303 คน พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เวลาศึกษามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดในแผนแนะนำการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 60.7 และใช้เวลาศึกษาสำเร็จตามแผนแนะนำการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 39.3 บัณฑิตที่ใช้เวลาศึกษามากกว่าแผนแนะนำการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นคณะวิทยาศาสตร์ รองลงมาเป็นคณะบริหารธุรกิจ และ คณะบัญชี การเงินและการธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 92.1 71.4 และ 50.0 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาจากการสอบเข้าพบว่า บัณฑิตที่ใช้เวลาศึกษามากกว่าแผนแนะนำการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่เคยศึกษาในมหาวิทยาลัยพายัพมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 78.6 ส่วนกลุ่มที่ไม่เคยศึกษาในมหาวิทยาลัยพายัพมาก่อน มีเพียงร้อยละ 59.9 ผลการศึกษาของบัณฑิตที่ใช้เวลาศึกษามากกว่าแผนแนะนำการศึกษาส่วนใหญ่เป็นกลุ่มบัณฑิตที่มีเกรดเฉลี่ยไม่เกิน 2.25 รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่เกรดเฉลี่ย 2.27-3.25 และ 3.26 ขึ้นไป ตามลำดับ หากเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการทำงานพิเศษหารายได้เสริมพบว่ากลุ่มที่ทำงานพิเศษจะใช้เวลาศึกษามากกว่าแผนแนะนำถึงร้อยละ 81.3 และผลกระทบของการทำงานพิเศษก็มีผลต่อการศึกษามากถึงร้อยละ 89.7

ส่วนที่ 2 บัณฑิตสำเร็จหลักสูตรปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี จากกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตจำนวน 497 คน พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เวลาศึกษาสำเร็จตามแผนแนะนำการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 60.0 และใช้เวลาศึกษามากกว่าแผนแนะนำการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 40.0 เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายคณะพบว่าบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ใช้เวลาศึกษาสำเร็จตามแผนแนะนำการศึกษามากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่บัณฑิตคณะสังคมศาสตร์ และ คณะวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 73.3 68.7 และ 61.9 ตามลำดับ บัณฑิตที่สำเร็จตามแผนแนะนำการศึกษามากกว่า เป็นกลุ่มที่

ไม่เคยศึกษาในมหาวิทยาลัยพหุศึกษาก่อนคิดเป็นร้อยละ 61.1 ส่วนกลุ่มที่เคยศึกษาในมหาวิทยาลัยพหุศึกษาก่อนจะจบตามแผนแนะนำการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 51.7 และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับระดับการศึกษาก่อนเข้ามหาวิทยาลัยพหุ พบว่าส่วนใหญ่ เป็นกลุ่มที่สำเร็จชั้น มัธยมศึกษาสายศิลป์ รองลงมาได้แก่ มัธยมศึกษาสายวิทยาศาสตร์ และ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 62.9 59.4 และ 54.5 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาจากเกรดเฉลี่ยก่อนเข้าศึกษาพบว่า บัณฑิตที่สำเร็จตามแผนแนะนำการศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่อันดับที่มีเกรดเฉลี่ย 3.26 ขึ้นไป รองลงมา เป็นกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ย ไม่เกิน 2.25

ด้านการทำงานพิเศษ พบว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามแผนแนะนำส่วนใหญ่ เป็นกลุ่มที่ไม่ได้ทำงานพิเศษหารายได้เสริมขณะศึกษา คิดเป็นร้อยละ 62.3 แต่เมื่อพิจารณาผลกระทบของการทำงานพิเศษที่มีต่อการเรียนของบัณฑิตที่สำเร็จตามแผนส่วนใหญ่ไม่มีผลกระทบคิดเป็นร้อยละ 57.9

การวิเคราะห์การจำแนกประเภทตามกลุ่มนักศึกษาที่ใช้เวลาในการศึกษาภายในช่วงเวลา และกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดในหลักสูตร

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์จำแนกประเภทปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนแนะนำการศึกษาของหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง 2 ปี จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลในการจำแนกกลุ่มนักศึกษาเป็นกลุ่มที่ใช้เวลาในการศึกษาภายในช่วงเวลา และกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดในหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนการเรียนตาม study program ที่ระบุในคู่มือหลักสูตรซึ่งพบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า แสดงว่ากลุ่มนี้มีการวางแผนการเรียนตาม study program จึงทำให้ใช้เวลาในการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนด การทำกิจกรรมของภาควิชา/คณะ/มหาวิทยาลัยมากเกินไป พบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านั้นคือ มีการทำกิจกรรมมากเกินไป ทำให้ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าที่กำหนดไว้ ขณะที่ศึกษาทำงานพิเศษ พบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาการศึกษา มากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายพบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาการศึกษา มากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ซึ่งปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายทำให้ต้องใช้เวลาในการศึกษามากกว่าที่กำหนดไว้ มีผลการเรียนต่ำ จึงต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น พบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านั้นคือ กลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำใหม่อีกครั้งจึงทำให้ใช้เวลาในการศึกษานานกว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาช่วยหาแนวทางหรือให้คำแนะนำแก้ปัญหาเมื่อนักศึกษาเข้าพบ พบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านั้นคือ กลุ่มนี้มีความคิดเห็นว่อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะมีส่วนช่วยแนะแนวทางหรือให้คำแนะนำแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษาเมื่อนักศึกษาเข้าพบ การเอาใจใส่ในการเรียนพบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า แสดงว่าด้ำนักศึกษามี

พฤติกรรมการเอาใจใส่ในการเรียนมากจะทำให้ให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนด การทบทวนเนื้อหาวิชาหลังการเรียนซึ่งพบว่าพบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า แสดงว่าถ้านักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนโดยมีการทบทวนเนื้อหาวิชาหลังการเรียนสม่ำเสมอจะให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนด

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการจำแนกกลุ่มข้างต้นทั้ง 8 ปัจจัย สามารถนำมาสร้างเป็นสมการ จำแนกประเภท ตามคุณสมบัติของกลุ่ม หรือเรียกว่า Fisher's Linear Discriminant Function จำนวน 2 สมการ ได้แก่

กลุ่มที่ 1 นักศึกษาที่ใช้เวลาในการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนด

$$Y = -44.403 + 1.077A_{13} + 3.388B_1 + (-0.192)B_{10} + 1.013B_{11} + 0.617B_{16} \\ + (-0.471)B_2 + 3.405B_5 + 12.718part$$

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาที่ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนด

$$Y = -31.893 + 1.301A_{13} + 2.846B_1 + 0.0957B_{10} + 1.566B_{11} + 0.251B_{16} \\ + (-0.128)B_2 + 1.217B_5 + 10.498part$$

และสมการจำแนกประเภทในรูปคะแนนดิบจำนวน 1 สมการคือ

$$Y = -2.888 + (-0.059)A_{13} + 0.143B_1 + (-0.076)B_{10} + (-0.146)B_{11} + 0.097B_{16} \\ + (-0.090)B_2 + 0.576B_5 + 0.585part$$

และสมการจำแนกประเภทในรูปคะแนนมาตรฐานจำนวน 1 สมการคือ

$$Y = (-0.137)A_{13} + 0.243B_1 + (-0.259)B_{10} + (-0.337)B_{11} + 0.306B_{16} + (-0.178)B_2 \\ + 0.942B_5 + 0.246part$$

ซึ่งสมการที่ได้ดังกล่าวข้างต้นสามารถใช้จำแนกกลุ่มได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลจากการใช้สมการดังกล่าวไปทำนายความเป็นสมาชิกของกลุ่มพบว่า สามารถคาดคะเนได้ถูกต้อง ร้อยละ 95.7

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์จำแนกประเภทปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนแนะนำการศึกษาของหลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลในการจำแนกกลุ่มนักศึกษาเป็นกลุ่มที่ใช้เวลาในการศึกษาภายในช่วงเวลา และกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดในหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนการเรียนตาม study program ที่ระบุในคู่มือหลักสูตรซึ่งพบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า แสดงว่ากลุ่มนี้มีการวางแผนการเรียนตาม study program จึงทำให้ใช้เวลาในการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนด การทำกิจกรรมของภาควิชา/คณะ/มหาวิทยาลัยมากเกินไปพบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านั่นคือ มีการทำกิจกรรมมากเกินไป ทำให้นักศึกษาใช้เวลาในการศึกษามากกว่าที่กำหนดไว้ การคิด F รายวิชาบังคับก่อนจึงไม่สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ต่อเนื่องได้ พบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านั่นคือ เมื่อนักศึกษาคิด F ในรายวิชาบังคับก่อนทำให้ไม่สามารถลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่ต่อเนื่องได้จึงทำให้ต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชาบังคับให้ผ่านก่อนจึงทำให้ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าที่กำหนดไว้ ปัญหาการโอนย้ายสาขาวิชาพบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านั่นคือ เมื่อนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการโอนย้ายสาขาทำให้นักศึกษาต้องใช้เวลาในการศึกษามากกว่าที่กำหนดไว้ มีผลการเรียนต่ำจึงต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้นพบว่ากลุ่มที่ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า นั่นคือ เมื่อนักศึกษามีผลการเรียนต่ำทำให้นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในบางรายวิชาจึงทำให้นักศึกษาต้องใช้เวลาในการศึกษามากกว่าที่กำหนดไว้

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการจำแนกกลุ่มข้างต้นทั้ง 5 ปัจจัย สามารถนำมาสร้างเป็นสมการจำแนกประเภท ตามคุณสมบัติของกลุ่ม หรือเรียกว่า Fisher's Linear Discriminant Function จำนวน 2 สมการ ได้แก่

กลุ่มที่ 1 นักศึกษาที่ใช้เวลาในการศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนด

$$Y = -12.634 + 0.113B10 + 0.701B11 + 0.166B15 + 2.612B5 + 0.115B8$$

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาที่ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนด

$$Y = -7.342 + 0.279B10 + 1.029B11 + (-0.0414)B15 + 1.197B5 + 0.276B8$$

และสมการจำแนกประเภทในรูปคะแนนดิบจำนวน 1 สมการคือ

$$Y = -2.124 + (-0.058)B10 + (-0.114)B11 + 0.072B15 + 0.491B5 + (-0.056)B8$$

และสมการจำแนกประเภทในรูปคะแนนมาตรฐานจำนวน 1 สมการคือ

$$Y = (-0.188)B10 + (-0.283)B11 + 0.192B15 + 0.870B5 + (-0.191)B8$$

ซึ่งสมการที่ได้ดังกล่าวข้างต้นสามารถใช้จำแนกกลุ่มได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลจากการใช้สมการดังกล่าวไปทำนายความเป็นสมาชิกของกลุ่มพบว่า สามารถคาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 90.5

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจและน่าพิจารณา อันจะก่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษา

(1) จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่ใช้เวลาศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนด หรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในแผนแนะนำการศึกษาของหลักสูตรระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ได้แก่ การวางแผนการเรียนตาม study program ที่ระบุในคู่มือหลักสูตร , การทำกิจกรรมมากจนเกินไป และการมีผลการเรียนต่ำจึงต้องทำให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น ดังนั้นเพื่อให้การศึกษาของนักศึกษาได้สำเร็จตามแผนที่กำหนดจึงควรที่จะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเช่น อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน ได้นำไปพิจารณาเพื่อจะได้ให้คำปรึกษาแนะนำให้กับนักศึกษา รวมถึงตัวนักศึกษาเองได้นำไปพิจารณาเพื่อจะได้พยายามปรับปรุงพฤติกรรมเรียนของตนเพื่อจะได้สำเร็จการศึกษาตามแผนที่วางไว้

(2) จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ส่งผลทำให้คุณภาพของบัณฑิตมีความแตกต่างกันจะประกอบไปด้วย องค์ประกอบด้านสติปัญญา และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่เป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา เช่น ความสนใจในการเรียนหรือนิสัยทางการเรียน

(3) ควรจะมีการสำรวจข้อมูลซ้ำอีกครั้ง และนำผลการวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบกับผลที่ได้ในครั้งก่อนหน้าเพื่อจะได้พิจารณาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจำแนกกลุ่มนักศึกษาว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

(4) อาจจะมีการนำสมการจำแนกกลุ่มที่ได้ไปทดลองใช้กับนักศึกษา เพื่อจะดูความแน่ชัดว่า สมการนั้นสามารถนำไปใช้ในการพยากรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) ในการวิจัยครั้งนี้ ต้องการการศึกษาปัจจัยที่มีผลในการจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่ใช้เวลาศึกษาภายในเวลาที่กำหนด หรือ มากกว่าที่กำหนดไว้ในแผนแนะนำการศึกษาของหลักสูตรระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งใช้การวิเคราะห์เทคนิคทางสถิติวิธี การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) และอาจจะมีการศึกษาในเรื่องดังกล่าวโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยแบบโลจิสติก (Logistic regression analysis) และอาจจะทำการเปรียบเทียบผลการจำแนกกลุ่มของวิธีการทางสถิติทั้งสองวิธี เนื่องจากการวิเคราะห์ทั้ง 2 วิธีนี้มีหลักการที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงอาจให้ผลการจำแนกกลุ่มแตกต่างกันก็ได้

PAYAP UNIVERSITY